

Кенгеш

Инвестициялагъа себеплик этерик амалланы сюзгендиле

Бу кюнде КъМР-ни Башчысы Казбек Кокков Россияни Правительствосуну координация арасында Шимал-Кавказ федерал округда инвестиция болуну игилендируу бла байламлы бардыргъанды. Аны РФ-ни Правительствосуну Председатели орунбасары Александр Новак бардыргъанды.

Сюзолген соруулары араларында округну инвестиция жаны бла айткылау чырмау этген инфраструктура чеклени кетериге, финанскредит биригуленди борчларын толтуруу бла байламлы эм предприниматель иш бла кюрешленеге себеплик эттиге кырагъанды. Дагыда айткылау жаны бла регион институттаны кыйматлыкълары да сюзолгенди.

Сагъынган соруула бла РФ-ни экономиканы айткылау министри Максим Решетников, РФ-ни энергетика министри Сергей Цивилев, РФ-ни Курултуш эмда ЖКХ министри Ирек Файзуллин, Кавказ.РФ компанияны генеральни директору Андрей Юшанов эм башка биригуленди тамгалары билдириуле эткендиле. Жыйында ошолчондо торло-торло оюмданы айткылау. «Арт жылда Къабарты-Малкъярны инвестицияла жаны бла ай-

нытуу магъналы жерлерден бирине саналады. Ол бълмонде законла, проекте кыатгытланы жарашдыруу, инфраструктура эм информация жаны бла ише тири бардырыладыла. Инвесторлагъа не жаны бла да федерал эмда регион даражалда жюриотолген законлагъа кере болушук этиледи, ол санда муниципал райондада ишленгенле да.

Шендо керюмюле итидиле, 2024 жылда битте жерлерден келген ырысхылагъа кере, инвестицияланы ёл-

челпери 80 миллиард сомга жууук болгъанды, ол озган жылдан эсе 10, 4 проценте асламды. Республика да кыаткылау, уллу инвестиция проекте жолданы ишлеуде эм коммунал инфраструктураны жангыртууда, жашуу журтланы кургушларын бардырыуда, агропромышленность комплексе, туризм бълмонде, эл молкде эм энергетикада бардырыладыла.

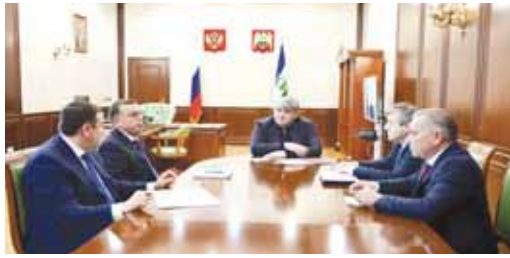
Мындан арасында да инвестиция салымланы кёбейтир муратда инфраструктура тыгтычланы кетери жаны бла ишкерликте. Белгилерча, инвестиция салымланы айткылау жаны бла республиканы уллу муратлары барды. Шендо жаш телюбозно предпринимательлик иш бла кюрештиге итинуюклерни ёсе барды. Ол иги тереди, Президентизм Владимир Путин 2025-2030 жыллагъа салган борчлары толтурурга иги онгла ачыладыла»- деп айткылау республиканы ончулусуну пресс-службасыны билдириуонда.

амалла этиледиле, орамлагъа чыракълы чыпырла, кюркюусулукъну белгилери салыныдыла, машинала токтарча жерле жарашдырыладыла»,- дегенди КъМР-ни Башчысы. Казбек Кокков республикада тийрелени санитар болуларын игилендируу жаны бла суу бокларындан кылынгъа айланган колкюле кетериледи, жамаут майданла, кеп фатарлы ойленди арбазлары да тап халга кетириледи. Бу ише органзацияланы бла претрипацияланы кошулгъанлары бек кыуандырады. Уллу Ата журт урушда Хорамны 80-жылдыгыны байрамды республиканы шахарларына бла элперини орамлары, халкъ аслам солгун табыгъат тийреле тизгинли эмда айтат болушларыны ишкезиме»,- деп чертенди республиканы ончулусу.

Жыйылуу

«Жууук кезиуге республиканы орамлары тизгинли эмда айтат болушларына ишкезиме»

Казбек Кокков бу кюнде бардыргъан жыйылууда республиканы шахарларын бла элперин талпандырууну юсюнден сёлешингенди. Аны юсюнден КъМР-ни Башчысы телеграм-кырауында жазгъанды. «Жашуу этерча инфраструктура» миллет проектин «Шахарда ырахат болууну кырау» федерал проектин кере, 37 жамаут тийрени талпандырар мурат барды.

Кенгеше социал объекти тийрелени тап халга кетери мадарлагъа энчи эс кыраулагъа»,- Биогонлюкде биз аламы билерин жангырта турарбы, башчаларына а хайырланарга бериге хазырланабыз. Сёз Нальчикде Республика клиника болныцаны терк болушук берген бълмондо, биринчи

шахар полиликмичаны медалларыны, школаны эмда башка объектины исплендири барды. Муратбыз - алагъа тер да, тын да жетерча этиуде»,- деп чертенди Казбек Кокков. Жыйылууда Нальчикде

жоллагъа ремонт этиу не халда болгъанында да кыарлагъанды. Аланы бек уллуларында - Ногмов, Кешюков, Щорс атлы эмда Каменская орамлада - талпандыруу ише бара туралды. Ала бек магъналы транспорт жол-

ладыла, нек дегенде аламы тийрелеринде кеп социал макемеле орандалды. «Бу иш кеп жалпыды, жолу тапкандыруу бла чекленил калмайды. Керек жерлерде инженеризм алышдырыладыла, жауун суула этерча

Депутатланы министрге соруулары кёп эдиле

КъМР-ни Парламентини пленар жыйылуунда республикада ич ише министр, полицияны генерал-майору Вячеслав Крючков депутатланы ведомствону Ылтйр ишени эсеплери бла шагъарей этгенди эмда Ыльылга муратланы билдиргенди. Кенгешни башка чыгарычу органны законсы Татьяна Егорова бардыргъанды.

Вячеслав Крючков Ылтйр министрство ишин Россияни Президентини эмда Россияни Ич ише министрствосу салган буйрукъланы толтуруугъа, жамаутаны кюркюусулугъун эм законлукъны саклаугъа бургананы айткылау.

Энчи магъана терроризм бла байламлы амалыкъланы болдурмаугъа берилгенди. «Белгиленген кезиуде терроризм бла байламлы амалыкъла этилгендиле. Халкыны кыатышуу бла 1,5 миңден аслам жыйылууда жамаутаны кюркюусулугъуну, низамлыкъ жалчыланынгъа андалды»,- дегенди ол.

Ылтйр полициячыла тамамлагъан жумушлары хайырындан орам-

ны хайырындан 47 аманлыкъланы тинтип, аланы этгенлени ачыкларга кыондан келгенди, аладан 26-сы алгын жылда этилген эдиле. «Адамны эркинликлерин бузуу, урлау-тонау бла байламлы уллу эм артыкыла уллу амалыкъланы тинтиу игиленгенди»,- деп кыошканды доклады.

Полициячыла ишлеринде хайырындан энчи комплекслени болушугъу бла экстремист кы-

уумланы келечилерин ачыккылап, аланы тутарга онг болгъанды. Тамамланган излеу-тинтиу жумушлары хайырындан наркотиклени, суутланы законсу сатуу-алау кезиуде ачыккылап, аманлыкъла тохтатылды.

Министр кадрла бла жалчылуну юсюнден да айтканды. Россияни субъектилеринде полициячыла жетимши эселе, КъМР-де дефицит аздадан бири болгъанын чертенди.

- Республиккада, битте кыарлачыла, информация технологияланы хайырындан этилген амалыкъланы саны ёсгенлей барды. Аныгытуу жумушлары толтуруугъа кырамай, региону 1,6 миңден аслам исаны хыйлачыланы ёторюклерине тоушгенди. Этилген кыоранчы ёлчвени 440 миллион сомдан озганды. Право низамны саклауучуа излеу-тинтиу жумушла бардырылган, 700 хыйлачыла ачыккылагъанды. Бу керюмюле кыарында эм уллуладан биримдиле,- дегенди доклады.

Министр жолда жюрюкюу кюркюусулугъуну жалчылуну юсюнден тархилени да белгилей этгенди. Ол айткылау, Ылтйр республиканы жолларында аварияла кёбейгендиле, аланы кезиуде жан бергенлени саны уа 47 проценте ёсгенди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Тюбешу

Эл молк университет тынгылы жангыртыллыкды

КъМР-ни Башчысы Казбек Кокков бу кюнде В.И. Кокков атлы Къабарты-Малкъяр кырал аграр университетте болгъанды, аны Толстой атлы орамда бълмондо да жоклагъанды.

Республиканы ончулусу вузуну преподавательлери бла тобешкенди, ала бла эл молк бълмонде болган соруулары сюзгендиле. Кётирюлген темала Къабарты-Малкъяр магъналыдыла, нек дегенде республика кыралны аш-азыкъ бла кюркюусулугъуну аманлыкъланы кёбейтир жаны бла салган борчлагъа кере, биз эл молк жаны бла илмуу айткылау керекибиз. Муратарлыбы уллууду - аграр университетини комплексли реконструкциясыны бардырылга, ол санда тынгылы ремонт этилдики»,- деп билдиргенди Къабарты-Малкъярны Башчысы билим берген учрежденинга барган кезиуде.

Ол анда жаны бла специалисттени казырлагъан вузуну жангыртыуга, биринчиден кыалдан сорулагъа эс бурругъа кереклисини юсюнден да айтканды. Казбек Кокков белгилегенге кере, билим берилеуде эл молк университет жангы даражага кётирюл-

эсленеди. Бизге бийик квалификациялы агрономла, тахта кёгелгени ёсдорген специалистле, механизаторла, инженерле, мал докторла, зоотехникле эм башка специалистле керекдиле. Президентимиз 2030 жылга деги эл молк продукцияны ёлчмени кёбейтир жаны бла салган борчлагъа кере, биз эл молк жаны бла илмуу айткылау керекибиз. Муратарлыбы уллууду - аграр университетини комплексли реконструкциясыны бардырылга, ол санда тынгылы ремонт этилдики»,- деп билдиргенди Къабарты-Малкъярны Башчысы билим берген учрежденинга барган кезиуде. Ол анда жаны бла специалисттени казырлагъан вузуну жангыртыуга кыатыштыра казырлыларын билдирген инвенторлагъа ырызлыгъын билдиргенди, деп айткылау билдириуде.

люкюю, профессор-преподаватель къуаму да кочле нрикти эм вузда ишлерге жаш алимле да чакырыллыкълдыла. «Агропромышленность комплекседа жангы бөлүмле кыарлагъаны себепли, цифрала амалланы да сингидирге кереклиси болмады. Биз кеси республикабызда производствону ёлчмени кёбейтир муратда алыч технологияланы сингидирге, жарашдыруучу промышленносттуну тирилтирге, экологияны мадарлагъа келишген аш-азыкъларны чыгарырга керекбиз. Андан сорда да, аграр илмуу бла эл молк производствону ишини кыйматлы бардырыча бир бирлери бла байламлыкълда болурга керекдиле»,- деп белгилегенди республиканы ончулусу.

Ол дагыда РФ-ни Эл молк министрствосуна эм республиканы эл молк жаны бла специалисттени казырлагъан вузуну жангыртыуга кыатыштыра казырлыларын билдирген инвенторлагъа ырызлыгъын билдиргенди, деп айткылау билдириуде.

Батыр Маршал

СССР-ни Жигити Маршал Александр Говоров Ленинградны блокадасын кетериу жаны бла операцияны жетимши бардырылау ишле бла адамланы жалларын саклагъанды.

1940 жылда Финляндия бла урушка кыатышан 7-чи аскерни артиллериясыны штабыны башчысына салы-

нады. Маннергеймни козуруулануу ызын чакдырууну казырлагъаны кочк. Леонид Александровичге Кызыл Жүлдүзү орденни эмда генерал-майор ччи бериледи. Кызауатны биринчи конлеринде ол Запад фронтда артиллерия къуамуну ала да Резерв фронтну артиллериясына башчылык этгенди. Бу кыулукулда ол танклардан кыоруулануу системаны жарашдыруу бла кюрешкенди.

Нобрыни ал конлеринде 5-чи аскер Москваны тийресиуде кыоруулануу ызын кыурайды. Танкларны, артиллерияны жыйып, контратакага хазырлануу башланды. Москваны душмандан кыоруулагъа этген кыошумулугу ючюн Говоров Ленинни орденине тийрелди. 1940 жылда Финляндия бла урушка кыатышан 7-чи аскерни артиллериясыны штабыны башчысына салы-

ише сынауу уллууду... Ол кыаты, батыр эм кыурачу хунери болган командующичи».

Ахыры 2-чи бетдеди.

Элбрусдан Берлинге дери

Голойпланы Покъманыны жашы Шарафутдин 1920 жылда Элбрусда туугъанды. Питчей окъуну билим алырга кел салган жаш болгъанды. Олар школну таусжандан сор, Нальчикде педагогика училищеге окъугъанды. Анда да кимиге хорлатмагъанды. Орусча терк юйренгенди, уста сёлешкенге, халатсыз жазгъанына теппери барысы да сукълангандыла.

Жашауун илмуу бла байламлы этер акылы болган жаша кыадар башка ончу этди. Ол 1939 жылда аскерге чакырылды да, анда да аскер усталыгын, билимин, хунерин да кыадыл ёсдюреди. Ол затла уа Уллу Ата журт уруш башланганды

Москваны тийрелеринде къазуатлагъа кыатышанды.

Взводну командири, ызы бла ротаны командири, лейтенант Голойпланы Шарафутдин Курок дугада кызыу сөрмешле бардыргъанды. Аны взводу Курскну, Орёлун эм башка шахарланы азатлагъанында санаында болгъанды. 1945 жылда январьда совет аскерле Варшаваны кыатында Висланди ёте туруп, Шарафутдинни ротасы уллу жигитлик этгенди. Суудан ётер ючюн, алга черкени ары жанында бегинген душманын гунч этерге керек эди. Ол борч аны ротасына салынганды.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Тирлик

Былытыргыны керюмюню азыйтмазгъа таукелдиле

Къабарты-Малкъярны муниципалитетлери бла управленийларын билдиргендерине кере, быыл тахта кёгете 17,1 миң гектарда ёсдюролюкюле. Бытыр бла тенгештиргенде, 106,8 проценте кёпю, деп билдиргенди КъМР-ни Эл молк министрствосуну пресс-службасы.

Бирин жылды керюмюсюне 216,5 миң гектарда, кирзеу бла кыудору битимле да 213,4 миң гектарда ёсдюролюкюле. Ол да 3,6 проценте кёпю.

Саудай алып айтканды, сабыялыкъланы 251,8 гектары хайырыналлыкълды. Озгъан жылда болууга келишиди.

Ол санда картоф 7 миң гектарда салы-

Коллегия

Тыш кыралла бла сатуу-алыу кюч ала барады

2 бет

Байрам

Жарык умутла, ёхтемлендирген чакъла

3 бет

Эсеппе

Кылыкъларын тюрлендируге, жамаут жашауга кыайтаругъа баш магъана бериледи

4 бет

Белгилеу

Ветеранлагъа - ырызлыкъл эмда махтау

4 бет

Депутаттаны министрге сорчулары кен эдиле

Ахыры. Алып 1-чи беттеди.

Жолдан назимлыктын жалчытууга бурулган мадарла толтурулду. Бу ишин чеклеринде полицияна эмдк жоруноу жорукларына бузуклуукланы автоматизацияланган халда эсепте алган системала 2 миллионга жуук бузуклуук этилген ачыккаланды. Биология административ ишлене 86 проценти толтурулган. Ол санда 3 миң бузуклуук машиналары кырал номерлери болмаганын байламышла. 20 минг уа — минала кыздарын этилгенери бл.

- Административ бузуклуукланы жартысын 18 жылдан 30 жылга дери жаш адамла этгенери белгилерге өсөмө -дегенди министр.

Ачыккабылык болмаганын этен бузуклуукланы ошонден да айтканды доклады. Ол билдиргенча, былтыр административ жууакча 17 жылга дери 440 жаш адам тартылгандыла, аланы арасында аманлыкты кеп болуп этгенде да бардыла.

Жаш адамданы халкты араны террорист организацияланы ишлене кыошарга кюрошкен кезиле тохтамаганын да белгилегенди.

Ол себеден профилактика мадарланы кыралларыга кереклисин айтканды Вячесла Крючков.

- Билим берүү са спорт урчаденни аланы окуучулары бла дересден тышында ишин планына экстремизми бла терроризми инетерине кезжи жумушлана кыошор прва керекди. Аны бла бирге уа Жаш текеюно ишлери жаны бла министрону структурасына кибер кюркюосуулук жаны бла бөлөм кыошарга болуук эди. Аны кылукчулары Инетернде болууну тинтупу бла кюрошкура шендогу обурдоование бла жалчытуу да маганылды, - дегенди доклады.

Улуу Хорламын 80-жылгынын белгилеуну чеклеринде Улуу Ата журт уруша жер берген аскерчиликени урметине ишленген эсгермелени болумарын саклау артыкчада маганыла болганын белгилегенди доклады. Аланы сындырыу, бузуу дегенча осал ишлени

плексге адамны ботиден таңырк шендогу система кыошуну кайрылыгынын да чертенди.

Докладын сиез, депутатта инетерден карпла бла жалчытууда, административ бузуклуукланы тазирпени жыгууну, машнада барган кезиуде водителге кюларлардан телефонланы кетермегенлерини тасактадан этилген авалирланы юсеринден айтканды.

Дагыда наркотиктеге кыажу мадарланы, законсу миграцияны, тыш кыралыла этген аманлыклары юсеринден соруула да болгандыла.

Ахырында Татьяна Егорова, докладыда маганылы соруула ачыккаланды, керекли дошамчылыкка этилгенлерин чертип, министр ведомство тамамлаган ишюн ыразылыгынын айтканды.

Депутатта КСМР-де МБД-ны 2024 жылда тамамлаган ишени ошонден доклад бла байланы бергенин кыбыл кюргенди.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

Батыр Маршал

Ахыры. Алып 1-чи беттеди.

1943 жылда сентябрда Говорону кыатышуу бла Ленинград-Новгород операция жарашдырылды. Анга кюре уа, Ленинград фронтун аскерлери блокаданы ахырда жокк этти. Ленинград областын душман аскерлерден эркин эттерге керек эди. Операция 1944 жылда 14 январда башланды. Генерал Говорону башчылыгында совет аскер душманын кыуууну жокк этти, гитлерчи Ленинградны тиресинден 65-100 километрге артка атылды. 27 январда блокада кетерилген салот бла белгиленген эди.

Леонид Александровиче СССР-ни Маршалы деген бийик чын Выборг-Петрозаводск фронт душманын оч кюруурунуну ызын юзюп, Выборгун душмандан эркин этгенди.

ТОКЫЛАНЫ Фатима хазырлаганды.

Элбрусдан Берлинге дери

Ахыры. Алып 1-чи беттеди.

Ала, ингриликде сууну баштама басканы хайырлануу, темир жип бла бирге кысылган томуроланы юсеринде Висланы аман кыюуну жетип, анда бир дутпурада бегинип, эртендикке уа сунмай турганча фашистлерге оч ачканды. Поллоу ул аскерчилери бла бирге жуоцен аслам фашистни кыргызандыла. Ол операция ючюн аны Совет Союзун Жигити деген ата кырошторге керек эдеди, алай ол заманга халкы Кызазстанга кюрошторени себепли оч саугасын кыалганды. Анга Ата журт урушуну экинчи даражалы ордени берилип кыалганды.

1945 жылда 8 февралда 8 немисли самолёт Одер суудан эте тургангага бомбала атар ючюн уул барканды. Поллоу уу аладан биринчином отка алырчанды. Ол кон аны пулеметулары артиллеристе бла бирге алты самолётну агызыганды. 1945 жылда 9 февралда 134-оч дивизионы Суворону

ТЕКЛАНЫ Хауа.

Тыш кыралла бла сатыу-алыу кюч ала барады

Республиканы Экономиканы айытуу министрствосунда буюклене этген коллегияда ану 2024 жылы ишин эсептерини юсонден айтканды. Сиезууга Прядвительств Председатели Мусулканы Алий, Парламенте экономика политика, инновациула айытуу, туризм эмда предпринимательство комитетини башчысы Заур Апшев эм башкала кытышканды.

Былтыр республикада экономика керюмдөлөрүн игирек болганын арын билдирчеди. Анга шажатлык эткен шартла бардыла. Сөз ючюн, бителеу регион продукт (БРП) 325,5 миллиард сомга жеткенди, ол бурунгун жылдан беш процентте асламырак болганды. Промышлене производствоно буюсону ачыккалаган керюмюдо 21,4 процент кюшканды; саудай СКФО-да ол эм игиге саналганды. Мында берикде жарашырууну производствоно бла табыгатт байлыклары хайырлануу бөлөмю эти эскенди.

Республикада чыгарылып, алыуучулага жиберилген товарлар эмда берилген жумушланы багысына 9,7 процент кюшуп, 67065,7 ми доллар сомга жеткенди, эр миллион продукциядан а 110,7 миллиард сом багысына (+6,6%) жарашырылганды. Экинчисинде битилик - 7,6 малчылыгы а 5,3 процентте өскенди. Бөлөмдө айнчуну асламысында терек бачакчылык, туур эмдк тауук этле чыгарыу, сютно жарашыруу жалчыткандыла.

Туризм да иш өсөм кюроштөн бөлөмдөнен бири болганды. Былтыр Кызабаты-Малкварда бурунгун жылдан эсе 16,4 процентте аслам адам келгенди солтурга. Аны бла аланы саны 1,8 миллиондан артык болганды.

Экономикада болууну ачык кер-

позиттен сфералардан бири предпринимательстводо. Быйыл биринчи январьга алып кырагында, республикада 16,7 миңден артык энци предприниматель эмда 3850 предпринятие бла организация бар эди. Бурунгу жыл бла тенгешдиргенде, аланы саны 6,3 процентте кюбейтенин белгилерге тийишлди. Кеспери иш курал кырамышканы саны уа иги да (+14,3%) өсөп, көп кылмакча 81,5 миңгине жеткенди. Гитче эмда орта предпринимательство, сора сагынылган кыууу, республиканы бюджетине баштыр налога бла 2439,9 миллион сом тегелгенди. Ол а 2023 жылдан юсонден биринчи асламыда.

Предпринимательни ондууругу министрство былтыр да иги э бурганды. Сөз ючюн, жаш төлөгө (25 жыллары толмаганы предпринимательге), социал сферда кырамышканы ачык бла белгиленип эткенди; битеу да аты субъекте 500 миңгичер сом берилгенди. Ала ол ачмага кеспери жарашдырган проектени тамамларга болуукчула.

КСМР-ни Гарантияла фонду да кыйматты ишленгенди: озган жылда ол 295,7 миллион сом багысына 27 поручительство бергенди. Аны хайырландан предприниматель бөлөмдөн 800 миллиондан аслам сом алырчанды. Орта эмда эм гитче предпринимательство бла кюрош-

лени аз өлчөмлү кредитте бла жалчыхан Фонд а 110 субъекте 156 займ (битеу да 6,5 миллион сом) бергенди.

Коллегияда «Мени бизнесим» араны ишин юсонден да айткылган эди. Былтыр ол 3,2 миңден артык предпринимательге, кеси иш курал кырамышкан 7199 адамга эмда бизнес бла кюрошере умуг этген 1358 инсанга көп кылмакча 6,2 миң жумуш бергенди. «Гитче эмда орта предпринимательство, сора энци предпринимательство башламчылыкка себеплик этиу» миллет проектени чеклеринде министрство бую бөлөмю айнытууга былтыр 80,9 миллион сом жибергенди, белгиленген борча бары да, бирлери уа артыгы бла окуяна толгандыла.

«Урууну кыйматы» миллет проекте бизни республикадан алты предпринятие кытышканды. 2022 жылдан башлап, «Фабрика процесов» ишленген кезиуде, «янул производствон» жорукларына 329 адам ойротилгенди, ол санда былтыр - 212.

«Экспортта жылдан-жылга улуу магана бериле барады. Былтыр аны бла кюрошеленин саны 45 процентте аслам болганды. Кызабаты-Малквар Республика сатыу-алыу байламлыклары 68 кыралга бла жюрогеди. Экспорт берикде ма бута бла улууду; Пожево, Кызазстан, Беларусь, Кыргызстан, Узбекистан, Иран, Азербайжан, Монголия, Кызыбыла Осетия, Тюрк. Алага асламысында аш-азык продукция, татты эмда гара суула, спирт эмда чыгарыу, крамал, мал ашда, жемчи консервалла ташыдыла. Былтыр дагыда регионда экспорт стандарт толусунай кийрилгенди.

Инвестицияланы юсонден айтканды, ала 10 процентте аслам болуп, 79,3 миллиард сомга жеткенди. Ол санда беш миллиард сом багысына жети уллу проект тамамланды, аларда 70 иши кер кыралганды. Саудай кыралда муниципал инвестициялы стандарт 79 процентте синдрилген өзө, бизни республикада ол 90 процентте жеткенди.

Озган жылда КСМР-де 28 кырал программа бардырылганды, аладан жиырмасына федерал бюджеттен себеплик этилгенди. Барына да 60,55 миллиард сом кыратылганды.

Республикада 47 регион проекте кытышканды; аланы тамамлаууга да 10385,6 миллион сом жиберилгенди. Миллет проектени толтуруу бла регион 16-чы жерни алады.

Башха ишлени бла жумушланы юсеринден айтканды. Былтыр сизиз жаныш шоллола беш миң чытык жер кыралганды, 94,2 километр жолла эмда 62 жамауат тире талпындырылганды, тозураган юйлөндөн жангы фатарага 587 адам кюрошторгенди, 45 миң терек орнатылганды. 1,5 миң гектар сабаналда мелiorация жумушла тамамланды. Дагыда 745,7 миллион сом социал төлеуле берилгенди, 44 автобус, 20 медицина автотранспорт эмда 66 медицина обурдоование саты алынганганды, саулук саклау жети объекте кыруулуш-монтаж ишле бардырылгандыла. Зөвдөнүз алды шолк би амбулатория ишленгенди, татты эмда гара суула, спирт эмда спорт залга ремонт этилгенди.

УБЛАШАЛНЫ Мурат.

Эсюм Маганылы мекамланы санына кюшулады

Көп болмай КСМР-ни Кыруулуш эмда жашуу журт-комунал молк министрствосунда быйыл тамамларга тийиш ишлени белгилегенди. Анга кюре «Жашуу этерна инфраструктура» миллет проекте кирген «Жашуу журт» федерал программага көре 579 миң квадрат метр чаклы бирде, ол санда «Эл кервеси чеклери бла да айнытуу» программаны жарында 24 миң квадрат метрде жашуу журт ишлендики.

Андан сора да, танг жасоу этер жарамакчу. Аны бла байламлы инсанлыны энци кыуууну фатарла бла жалчытынырчыканды. Ол тимезде тогуз саккат эм алтышка жуук жаш койор бардыла. Анга деп 67 миллион сом бөлөнгөндү.

Жуук заманда 645 миллион сомга 66 көп фатарлы койе кыраллыканды. Дагыда Нальчикде, Терекде, Терс-Кюлда мек-

теллерге ол Кенжеде амбулаторияга да тынгыла ремонт этилдики. Аны бла бирге Азаудан Элбуркса дери кир суу барган молк коллектор да жашау атылганды.

Быйыл 38 чаклы жамауат жер кыраллыкды. Аладан эм улларынран бирин Чегемде битуресөө конкурсда грант кюлү болгандан сора бардырылганы онг табылганды.

Сагындылган кезиуде «Коммунал инфраструктураны жашыртуу» федерал проекте көре 717 миллион сом бөлөнорюкдү.

Республикада социал маганылы эм уллу объектенден бирини - 250 саусузга Онкология диспансерни - кыруулуш да барады. Планга көре, аны келип жылы азырына бошорга кереккенди. Тирьнаууду да кир сууну тазалаган сооруженинны кыруулушу кыстау барды. Аны да 2027 жылга хайырланырга берилкиде.

Гыйыт намаз Тийишли жумушла битеу межитилге болганды

Республиканы ара мекитилени Рамазан ай бошалганына аталган Гыйыт намазга жамауат эртендиктен жыйылып башлаганды. Муслиманла, бир бирлери алгышкыла, Алахууладан экинчи бу заманга кырууни бла, саулук бла жетерилени тилегенди.

Жыйылыганынны КСМР-ни муфтийи Хазраталы Дасөзө ачыгыштырганды. Ол муслиманла оююн, ашыгып саклаганын Рамазан ай азырына жеттенин, бу кезиуде Алахуула кыуларна берген ырахматлыкларыны саны чеч болмаганын, танг аткандан кон батканын айтканды дери кесирин ашдан-суудан тыгын, жандаурулука, чомартлыкка этен муслиманла бизни Жаратканын ырахматлыкларыны инанганларын белгилегенди.

Хазраталы Омиевич Россия Президенти Владимир Путини Ораза байрам бла алгышлууну да окууганды. Анда уа Ораза байрам адамданы тазакчылаа, ачышылыкка, чомартлыкка, чомартлыкка чыгаргыны айтканды. «Россияни муслиманлары ата-бабаланы бай тарых эм ниет хазасын, миллет төр-

лери саклаганынны, өсөп келген гителени аллага койреткелени кыуандырады», - деп айтканды.

Ызы бла миллетени ишлене энци сый берилген, ол жангырнуу, ниет тазакчылыгы белгиси болганын, отурулука, чомартлыкка чыгаргыны белгиленгенди.

Таматала ууазага тынгылап, Гыйыт намазны кыралганды. Байрамга келаткандан кон батканын айтканды дери кесирин ашдан-суудан тыгын, жандаурулука, чомартлыкка этен муслиманла бизни Жаратканын ырахматлыкларыны инанганларын белгилегенди.

Ораза байрамга аталган кыуачыны жумушла республиканы битеу межитилеринде да бардырылганды.

АБДУЛАХИАНЫ Фатима.

Гюлле салуу

Ахыры. Алып 1-чи беттеди.

2010 жылда Россияни Президентини оенууу бла Нальчикке «Аскер махтаулукуну шахары» деген ат аталганды. Аны бла байламлы геуорге кюн Кызабаты-Малкварда ала шахарыны Кызола таласында алтыр чаклы орталык аны эскертмени алында жыйылуу болганды.

Ары Нальчикни жер-жерли администрациясыны таматасы Таймураз Ахов, шахарны ветеранларыны советини председатели Абдулпаланы Мустафа, кырал кыулукачула, уастанла, окуучуула, ветеранла келгенди.

Кызабаты-Малкварда ала шахарында 115-чи атыл аскер дивизия кыралганды. Аны аскерчилери, Ростов, Сталинград тиреледен бардырылган кыууула сөрмөшөлө кытышканы кишиликлери кюроштөндү.

Немис-фашистте бу тиреледен кысталгандан сора, кыксыа заманны ичинде,

адамла оюлган, чачылган жетилеу жангырчаны Шахарга сыйлап ат бериле туруп, ала бары да тергелгенди, деп айткылганы жыйылууда.

Андан сора Таймураз Ахов, Абдулпаланы Мустафа эм башкала эскертмеге полле салганды.

ЛЕЙЛУН улу Х.

Эски сурат

Ахыры. Алып 1-чи беттеди.

Бу суратты анабыз Нафисат, аны эчелери Мариям, Нуфисат да бек сыялы туткандыла. Сурат эгерчи хар бирде да бар эди. Суратдагы жигит Мусулканы Хусей (урушка Огыбай Малквардан кеткенди) эчелерине аны кесими жиберди огөссө Алама-атада тургандыла бир суратдан эдиримини жайгандыла, ол белгисизди. Хусей Мусулканы Хажибекрини тамата кырандышны болганын биле эди. Ол саулукта эм да сурамады. Хажибекрини жашы Адулла айтан эди Хусей бийик биле алып, кыралы фашисттерден кюрууларга алай кеткен эди, деп.

МАМАЙЛАНЫ Алий.

Саулук

Ахыры. Алып 1-чи беттеди.

Көп болмай Республиканы көп профилли сабий клиника арасында (РДКМЦ) эндоскопияны бөлөмю ачылганды. Ол ала бир кылау бардырыу миллет проекте кирген «Саулук саклаууну биринчи бөлүшүк бергенин бөлөмю иленидириу» федерал программага көре Кенжеде амбулаторияны кыруулуш барды. Ол, хазыр болса, толусунай жангы излемлеге келишиди.

Эски мекям 1950 жылда ишленгенди. Анга көп заманын кыралмагыны ючюн ол иги да тозураган эди, аны бла бирге медицина жумушланы толтуруу да жангы мардалага артык келишкенди.

Кыргыз заманда иш-жумени тынгыла медицина болушук алырга болуукчула. Биогенлюке аны уастануга тогуз

Кыруулуш керектеге сурам уллу

Кызабаты-Малкварда блоклары кыуларынранда халктын вулкун колот сурам уллулай кыалды. Былтыр аны 375 миң кубометр чаклы бири чыгарырылганды. Бурунгу жыл бла тенгешдиргенде, ол эки керге келди.

- Сагындылган кезиуде юзмөздөн бла ташдан 193,5 миң кубометрге көп кыралганды. Саулук аны бөлөнгөндү өлчөми 1,5 миллион кубометрге жеткенди. Ол бурунгун жыл бла тенгешдиргенде, 15 процентте келди. Аны бла бирге вулкандан колден 375 миң кубометр чыгарырылганды, мында да 87 процент чаклы өсөм болганды, - дегенди Кызабаты-Малкварда эл коллегияны министри орунбасары Валерий Гриневич.

Эге сала айтсак, бурунгу жыл юзмөздөн бла ташдан 1,3 миллион кубометр чыгарырылганды, вулкун колден а - 195 миң кубометр.

Кызабаты-Малкварда 11-күрөр барды. Биогенлюке аланы эки тингенден бири ишлендики. Республикада жыл сайын жашуу журтлардан эти кесеси сюелтингенди. Аны бла бирге юзмөздөн бла ташдан материаллага бла вулкун колге сурам

өсөткени барды. Алгачкыларда билдирилгенде, биогенлюке Тирьнаууда сынуа халда кызауу ишле бардырыладыла. Анга көрө, юк жылдан көч кыалмай, промышленный халда волфсрам, молбөндөн эм алтын чыгарыны башлагарга белгиленди.

КУРДАНЛАНЫ Сулейман.

Байрам

Жарык ымутла, ёхтемлендирген чакыла

28 марта Къоабарты-Малкыра бардырылган байраманы санында сабыл садлаа концерттери энци белгилерча. Алаан биринде – Нальчик шахары 34-чи номерли прогимназиясында концерт да жыйылган кыуандырганды. Къоакъабайла ызы бла жамауатны университетте кирген жерде бу кюнне деп хазырланган байрамны кыуандырганды. Алаан биринде – Нальчик шахары 34-чи номерли прогимназиясында концерт да жыйылган кыуандырганды. Къоакъабайла ызы бла жамауатны университетте кирген жерде бу кюнне деп хазырланган байрамны кыуандырганды.

Къоакъабайла ызы бла жамауатны университетте кирген жерде бу кюнне деп хазырланган байрамны кыуандырганды. Алаан биринде – Нальчик шахары 34-чи номерли прогимназиясында концерт да жыйылган кыуандырганды. Къоакъабайла ызы бла жамауатны университетте кирген жерде бу кюнне деп хазырланган байрамны кыуандырганды.

Къоакъабайла ызы бла жамауатны университетте кирген жерде бу кюнне деп хазырланган байрамны кыуандырганды. Алаан биринде – Нальчик шахары 34-чи номерли прогимназиясында концерт да жыйылган кыуандырганды. Къоакъабайла ызы бла жамауатны университетте кирген жерде бу кюнне деп хазырланган байрамны кыуандырганды.

юйретгенери шёндюк дунияда бек мағаналды.

Урван району Нарткъала шахарында Маданит юйден «Нарткъа» ансамбль келген эди. Мухамед Тохов бла Мырзаланы Эльмира уа вокал фахмулары кёрпозтгенди.

«Иоканто» студияда юйретген Виктор Ким «Зову теб в балкаиро» деген жырны жырлаганды. Аны сёзлери белгилу къоабартыны назмуучу Инна Кашкева жазганды.

Концертде Куулийланы Къайсынны бла Алим Кешоковун араларында шүхлүк да эсгерилгенди. Жаболаны Амир Къайсынны Кешокова аталган назмуусу окутганды.

Куууанчы кыуандырганды Ата журтка оймекликни юсонден кеп айтылганды, экинчи классны окуучуусу Дениза Пекова «Родина моя» деген жырны да анга атаганды эди. Жаболаны Алия уа солыйн тепсеу кёрпозтенди.

Миллетбизни бюгюнлюк айнай баргыаны тауу анын жигитлиги бла байламды. Къайсын бу оюму «Ана» деген назмуусуна чакык сууртапганды, аны Дуголаны Мель окутганды.

Дагыда кеп сейрик номерле кёрпозтенгенди сабыле. «Заман» газетини баш редактору Къоакъабайла Хасан жыл сайын бу прогимназияда байрамга асыл келгени айтаанды, концертти хазырлаганлагы жокер ырызлыгын билдиргенди. Гергокъаланы Халимат да жыйылганылы жырлары бла кыуандырганды.

Прогимназияны директору Анжела Дюлова малкыр халкыны байрамны битеу республикада жашаганылы байрам болганын чертгенди эм барыбызга да кыуанч тежегенди.

БАЙСЫЛАНЫ Марзиг.
Сурат авторуну.

бызга да мамырлык, жоер ырахатлык тежегенди.

Урван району Нарткъала шахарында Маданит юйден «Нарткъа» ансамбль келген эди. Мухамед Тохов бла Мырзаланы Эльмира уа вокал фахмулары кёрпозтгенди.

«Иоканто» студияда юйретген Виктор Ким «Зову теб в балкаиро» деген жырны жырлаганды. Аны сёзлери белгилу къоабартыны назмуучу Инна Кашкева жазганды.

Концертде Куулийланы Къайсынны бла Алим Кешоковун араларында шүхлүк да эсгерилгенди. Жаболаны Амир Къайсынны Кешокова аталган назмуусу окутганды.

Куууанчы кыуандырганды Ата журтка оймекликни юсонден кеп айтылганды, экинчи классны окуучуусу Дениза Пекова «Родина моя» деген жырны да анга атаганды эди. Жаболаны Алия уа солыйн тепсеу кёрпозтенди.

Миллетбизни бюгюнлюк айнай баргыаны тауу анын жигитлиги бла байламды. Къайсын бу оюму «Ана» деген назмуусуна чакык сууртапганды, аны Дуголаны Мель окутганды.

Дагыда кеп сейрик номерле кёрпозтенгенди сабыле. «Заман» газетини баш редактору Къоакъабайла Хасан жыл сайын бу прогимназияда байрамга асыл келгени айтаанды, концертти хазырлаганлагы жокер ырызлыгын билдиргенди. Гергокъаланы Халимат да жыйылганылы жырлары бла кыуандырганды.

Прогимназияны директору Анжела Дюлова малкыр халкыны байрамны битеу республикада жашаганылы байрам болганын чертгенди эм барыбызга да кыуанч тежегенди.

Мамыр айында кыуандырганды. Алаан биринде – Нальчик шахары 34-чи номерли прогимназиясында концерт да жыйылган кыуандырганды. Къоакъабайла ызы бла жамауатны университетте кирген жерде бу кюнне деп хазырланган байрамны кыуандырганды.

Мингу таууу этезинде кыуанч

Малкыр халкыны тууген жонне кыайтканы, Жангыруу керне аталы Элбрус району учуреджанында кыуанчы байрама ёткенди. Байыл сабыл садлаа бу мектепте, жаш тёлу араланы бу байрамга бийа жуууулы хазырланганы ала тарылы журмет белгилерни кёрпозтенди. Алаан мамыр жашауга эркин атпаганылы кыуандырганды.

Тырыууууну Малкыр халкыны кёпчюнлюкюне аталган майдандыда бюгюнчю байрамга жораланган «Жаша, жашна мени Малкырым!» деген кёрмю ачылганды. Районну администрациясы тутумлуугу бла «Турна» деген малкыр маданит арны келечилери бу жумлушун тынгылы жалчыгандылы. Кёрмючө

Хаджиланы Даниялы коллекциясында мураптан репродукциялары, сабылени миллет маданитга жораланган, дагыда бизни жерлики Мила Кередины сураттары киргенди. Тарыууучулары эпледө жашаганыны да ол кёрмючю бир аукку заманыны ичинде кёрюрге алаат онгары барды.

Району «Сабийлики Навигаторлары» биргиуо да байрамга кыуанчулук этенди. Биригууо келечилери районну абзадан адамла тууган болганын эм саулуктарына багдырыганын социал араны бусагатында солучуларына концерт программа кёрпозтөмдө эмда саулга берит, кёллери кёрпозгандылы. Он кюн алайда назмула бла жырла айтып, ойнап, тепсеу да, кыуанчылы бир келерини жоралганын фахмулу сабыле бла шопланы таматарлары койруту жаны бла кенешчилерине улуу ыспас этерчанды. Сабыле кески кыуанчы бла жарашырганы саулга ала дагы ашарыклардан бла кёт-жөмиштен толганы арны чепине сууртапгандылы. Арда саулганыны атырдыдан Мырзаланы Идрис байрамны кыуанчлаганы, ала кыуанчлаганы да улуу ыспас этенди. Сабыл жокерде абадананы сайлары саклыганын чакык намыс, адет таркыймылды да черттеди ол.

Хажуада уа Къизини ёлмочусу тизгинлери зыгырдай эдиле.

МУСКУЛАНЫ Сакин.

«Бюгюнлюкдө малкыр халк республикада жашаган бирси миллетте бла бирге алгга кыуанч, айныуу жолу бла барды. Аны бир бюгюн кескин тамырлары, бурун-ладан келген адет-намысы, маданит хазасын да айнытты», – дегени ол.

Андан сора ол урууну да болдурган жетишилери таматарлары кыуанчылы бирге алгга кыуанчлаганы, ала кыуанчлаганы да улуу ыспас этенди. Сабыл жокерде абадананы сайлары саклыганын чакык намыс, адет таркыймылды да черттеди ол.

Шүхлүккү белгиси

Терк району администрациясыны пресс-службасы билдиргенди, Жангы Малкырада халкыбызны кыуанчылы кыайтарыганын жонне жарык белгилегенди.

Къоакъабайла апарында эл администрацияны таматасы Чепкенлианы Нурдунн сөлөшкенди. Он Жангы Малкыраны тарыхыны, адамларыны да юсперинден билдирюу этенди.

Къоакъабайла бу байрамдарына Терк шахары бла Алесандарскы станицаны маданит кёллери келечилери кыуанчландылы. Терк району администрациясыны атындан малкырларыны жарык конлери бла Жамауат палатаны таматасы Мураддин Кересов алгышлаганды.

Куууанчы жыйында сабыл коллективте, жырчыла да эллиерини кёллери кёрпозтенди.

КЪАСЫЛЛАНЫ Аминат.

Игиликке талпынуу бла

Бу кюннеде Х.М. Бербеков аты Къоабарты-Малкыр кырал университетте Малкыр халкыны жангыруу юноне аталган кыуанчы ишле барганды. Алаан окуу юйю Отарланы Керим аты маданит арны кыуандырганды.

Бек алында университетни Х.С. Темирханов аты улуу залында Отарланы Керим аты маданит арда барганды кыуанчылы жыйылы. Аны алында бу арны директору Байтугуанлы Исаев аты арны келгенди малкыр халкыны бек улуу да, магыаны да, сыйлы да байрамны бла алгышылал, алагы кеп игилик, бийик жетишилге тежегенди. Алаан биринде ишле бардырылганы миллетни иги адамларын, алаан этген жетишиллери эсгергенди. Андан сора Отарланы Керим аты маданит арны ишчилери, аны тилин саклауга кюн салганылы, миллетни маданит жаны бла айнаганылы ырызлыктарын билдире, алаан бир кыуанчууна – культурада жетишили ишленгенде, журналистте, жамауат ишчиле, ол санда аны тилден бла адабияттан шахар, эл шопланы уастазларына да махтау кыагытла бла саууга бергенди.

Къоабарты-Малкыраны Жазуучу союзууну председателин орунбасары Бепилааны Мулагил, бу арны этген ишине, усталганы да энци ырызлыгыны билдирип,

Мечиланы Казим аты маданит фоннда Малкыр халкыны жангыруу юноне белгиленгенди. Ары келгенде да бу кюнне, хар замандан, иги хазырланганы алындан окууна билдингенди. Миллет киймеледе аруу кызычылы, жигит жашчылы кыуанчыны кыуандыргандылы. Эскранда «Жаша, ёхтем Малкырым!» деген жашуу кёрюнгөнлей турганды. Залны

«Эдельвейс» тепсеу кыуанч.

кыуандырганды. Алаан биринде – Нальчик шахары 34-чи номерли прогимназиясында концерт да жыйылган кыуандырганды. Къоакъабайла ызы бла жамауатны университетте кирген жерде бу кюнне деп хазырланган байрамны кыуандырганды.

Къоакъабайла ызы бла жамауатны университетте кирген жерде бу кюнне деп хазырланган байрамны кыуандырганды. Алаан биринде – Нальчик шахары 34-чи номерли прогимназиясында концерт да жыйылган кыуандырганды. Къоакъабайла ызы бла жамауатны университетте кирген жерде бу кюнне деп хазырланган байрамны кыуандырганды.

алгага, бу жарык байрамда ары келгенде да алгыш айтаанды.

Къоакъабайла ызы бла жамауатны университетте кирген жерде бу кюнне деп хазырланган байрамны кыуандырганды. Алаан биринде – Нальчик шахары 34-чи номерли прогимназиясында концерт да жыйылган кыуандырганды. Къоакъабайла ызы бла жамауатны университетте кирген жерде бу кюнне деп хазырланган байрамны кыуандырганды.

Миллет эсни айнытыр мурапта

айтандылы, тышында махтауга айтышлы болган жерлерибизни, башка айтхылык адамларыбызны да эсгергенди. Концерт программаны Жашуула

Отарланы Омар а «Минги тау» деген жырлары айтаандылы. Андан сора малкыр поэтини назмуларын Улбашланы Джалила, Элмурзаланы Мариам бла Айдана, Габаланы Омар эм башкала айтаандылы.

Тепсеу бла уа Анахаланы Мурат бла Шогенова Олеся хазырлап, «Эдельвейс» аты сабыл тепсеу ансамбль кёрпозгенди ары келгендери кёллери. Гитарда аламет согуру, рьякойчу Газаланы Исмаил музыка фахмуусун туура эткенди. Сабылге саугаланы – Къизини «Иги сёз» аты китаны бла махтау кыагытланы – Къизини туугуу Мечиланы Таука, «Минги Тау» тау журналыны баш редактору Додуланы Аскер, «Заман» газетини ёлмочюну редактору Османланы Хайса, назмуучу Мукуланы Сакинат бла Этеаланы Анур бергенди. Ала бу байрамны, былай башка ишлене кыуанч усталганы, ата-аналары, фондучулары, бютюндө бек фахмулу, жарык сабылге ырызлык сёзлери айтаандылы.

Мечиланы Казим аты маданит фоннда ишлене биле байрамла, фестивалы, эришине бла ёсе келген тёлюну миллет эсин айнытандылы, халкыбызны, иги адамларыбызны, республикабызны, улуу Ата журтуу Россияны да эсгерге юйрөгөнди. Улуу, башка миллетли сабылени да маданитыбыз бла, санатыбыз бла кыуанч шагьырай этедиле. Къабыргадан бу кыуанча кыа

Отарланы Омар.

Апполаны Алина.

рап, огуруу бетинден нюр тёлюле ышара эди асылман Къизин.

КЕРТИЛАНЫ Сакин.

кюн» акцияны бардыргандылы. Бу кыуанчу юйретчилери Хонона Юлия бла Гаджибекова Земфира сабыле бла жарашырганы аруу байрам саулга шахарны жамауатына айтырды.

Элбрус району Маданит Управленийсы, хар замандан, району жамауатын кыуандырганды. Чыгармачылыкны сойген кыайсы бир да мында кёлсө, жорегине жетерча кёрмючө табалганды. Району Отарланы Омар аты кыуанч маданит арны келечилери келгендери саны бир да азайды эди. Куулийланы Къайсын аты музейге тынгылы ремонтдан сора элти бир зал кыуанчланды. Музейни ишчилери белгилу суратчылары ишлери бла шыгырей этип туркучылыда келгендери. Анда суратчыла Гудаланы Борисин, Курдаланы Валерийин, Этеаланы Мухтарны, Сарбашланы Азнурун, Геннадий Темиржанов, Александр Полковун, Александр Острикинни бла Баурун Юриини ишлери бла шыгырейленгенди кыуанча. Этеаланы Мухтар а кескин 300-те жуукку ишине музейге сауугалаганды. Он чыгармачылык хазасыны иги да байкыдыгыбыз сёзсөздө.

Маданит юйю фойсиде Малкыр халкыны кёл усталгыны жораланган кёрмючө кыуанчлагандылы. Анда Джакпуланы Ёзеткан Кескин ардакында хазырланган кийилени аруулары бла кыуанчлаганы шыгырей эткенди. Кёлсө ол ишле сейир кёрюп, аны ызын сурганчы да болгандылы. Кийилени арууларынын айтып айтмазга эдиле.

Кёл бла этилген жалууларыны поролерин а Тетуланы Къозлыда кёрпозтенди. Он кеси билдиргенди. Музыкалы кескине кыуанч артысте келгенди. Алаан алгышлай, Элбрус муниципал району таматасы Отарланы Мухтар сөлөшкенди. Он апталарыбыз ала ынарларыбыз сыякыны энци бир тёлү сынаманы тежегенди, кочло кыуанчыбыз да мамырлык, суукку эм кыуанч болурун тилегени.

Къарачай-Черкесден келген алгышлау кыагыты окутууларында, бизиле, аны сыйлы кёрюп, кыуанчылы бла ырызлыкларынын таматарлары бла келечилери, жамауаты абзадан тёлсө, кыуанч-малкыр халкыны белгилу артистлери келгенди. Алаан алгышлай, Элбрус муниципал району таматасы Отарланы Мухтар сөлөшкенди. Он апталарыбыз ала ынарларыбыз сыякыны энци бир тёлү сынаманы тежегенди, кочло кыуанчыбыз да мамырлык, суукку эм кыуанч болурун тилегени.

Къарачай-Черкесден келген алгышлау кыагыты окутууларында, бизиле, аны сыйлы кёрюп, кыуанчылы бла ырызлыкларынын таматарлары бла келечилери, жамауаты абзадан тёлсө, кыуанч-малкыр халкыны белгилу артистлери келгенди. Алаан алгышлай, Элбрус муниципал району таматасы Отарланы Мухтар сөлөшкенди. Он апталарыбыз ала ынарларыбыз сыякыны энци бир тёлү сынаманы тежегенди, кочло кыуанчыбыз да мамырлык, суукку эм кыуанч болурун тилегени.

Къарачай-Черкесден келген алгышлау кыагыты окутууларында, бизиле, аны сыйлы кёрюп, кыуанчылы бла ырызлыкларынын таматарлары бла келечилери, жамауаты абзадан тёлсө, кыуанч-малкыр халкыны белгилу артистлери келгенди. Алаан алгышлай, Элбрус муниципал району таматасы Отарланы Мухтар сөлөшкенди. Он апталарыбыз ала ынарларыбыз сыякыны энци бир тёлү сынаманы тежегенди, кочло кыуанчыбыз да мамырлык, суукку эм кыуанч болурун тилегени.

Къарачай-Черкесден келген алгышлау кыагыты окутууларында, бизиле, аны сыйлы кёрюп, кыуанчылы бла ырызлыкларынын таматарлары бла келечилери, жамауаты абзадан тёлсө, кыуанч-малкыр халкыны белгилу артистлери келгенди. Алаан алгышлай, Элбрус муниципал району таматасы Отарланы Мухтар сөлөшкенди. Он апталарыбыз ала ынарларыбыз сыякыны энци бир тёлү сынаманы тежегенди, кочло кыуанчыбыз да мамырлык, суукку эм кыуанч болурун тилегени.

Элбрус району Маданит управленийсыны башчысы Топтуланы Жаннет ишчи нёрлери бла бирге миллетни белгилу байрамдарын хар замандарда тынгылы хазырлайды. Бийыл да ала хар ары келгенден ырызлык, махтау өзбе эшиткенди. Таркыймаасын кыуанч конлери тауу халкыны!

ТЕМУККАЛАНЫ Аминат.

Алгышлыла, сауугала да

Зольск районда Малкыр халкыны жангыруу юноне белгилегенди. Байрам жыйылылы Кичибалыкда бла Хабаз эпледө бардырылгандылы.

Кичибалыкда жашаганылы алгышларга Зольск району администрациясыны таматарлары кыуанчылы бирге алгга кыуанчлаганы, ала кыуанчлаганы да улуу ыспас этенди. Сабыл жокерде абадананы сайлары саклыганын чакык намыс, адет таркыймылды да черттеди ол.

Хажуада уа Къизини ёлмочусу тизгинлери зыгырдай эдиле.

«Бюгюнлюкдө малкыр халк республикада жашаган бирси миллетте бла бирге алгга кыуанч, айныуу жолу бла барды. Аны бир бюгюн кескин тамырлары, бурун-ладан келген адет-намысы, маданит хазасын да айнытты», – дегени ол.

Андан сора Аус Беев эллиге сайлы грамотала бергенди. Кууанчыны тобушун ахырында район арадан келген артисте бла элчи чыгармачылык коллективни концерт программаларын кёрпозтенгенди.

КЪАСЫЛЛАНЫ Аминат.

Эсепле

Къылыкъларын түрлендируге, жамауат жашауыгъа къайтарыуыгъа баш магъана берилеги

Россеин аманлыкъларын тереллерине жолуктуруу федерал службасы (ФСИН) КЪМР-де Управлениыны оюнулары журналистге бла тубешгенде, аланы соууларына жууап-бла берирден алгъа уа ведомство билгери тамамланган жуушларыны эсеплери бла шагъырей этгенди.

Управлениыны башчысы Александр Демидов билгери тамамланган ишени уллу къауумуну юсюнден билдиргенди. Аланы араларында уа тутулурганларга тийишли жашау болумла къура, аланы медицина излемлери жалчыгъы соууларына эни эс болууында.

Александр Андреевич. Тутулур тургъанлары медицина излемлери жалчыгъыгъа эни магъана берилеги. Александр Демидов билдиргенча, хар колонияда да медицина бляомле, 3-чи номерли колонияда уа болонича барды. Былгери анда да таппандары мушла толтурулгъанды, ол санда палаталада, жуунган жерледе да.

Ол себепден уруну болумлары игилендириу мадарла да толтуруладыла, сёз ючюн, 4-нч колонияда титучо цех жангырталгъанды. – Производство бляомно кенгертиу, чыгъарылган товарлары бла тамамланган жуушларыны санын 10 проценте кёбейтирге къолдан келгенини хайырындан тутмакълары орталык хакъларын ёсдюргенбиз. Ол а аманлыкълардан этиленгенин къайтарыуу кёбейтирге себеп болгъанды. Былгери аны ёлчими 34 проценте жетгенди, - дегенди Александр Демидов.

Николай Никитин билдиргенча, торлю-торлю структурала, коммерциялы болмаган организациялы бла тутмакъла аркин болгъандан сора жамауат мушлары тамамлау жауы 65 келшимин этилгенди. Тутулур тургъанла бла у аркин болууыгъа 9 ай къалган кезиуде эни ангалытуу жуушла толтуруладыла, ала, жамауат жашауыгъа къайтыу, социал байламлыкълары жангыртырча мадарла этилдиле. Республикада халкыны иш бла жалчытуу арала бла байламлыкъла къураулы, аркин болгъанлагы иш излерге болушукъ этилди.

Усталыкыгъа кёре бардырылады. Алай бла аркин болгъандан сора инсанны иш табаргъа ону барды. Тутулур тургъанлары 70 проценте ишлеиди. Производство бляомде уа темирден керекле хазырлайдыла, мебель этдиле, тигиу цех да барды. Андан сора да, эл миок продукция да чыгъарылады: сют, бишлак, жуу эм башхала. Продукцияны Нальчикке шабат кюн бардырылган ярмакарда сатып алыргъа болушукъду.

– Былгери производството бляомно айнытуу кысбис ишлеген ахчадан 9,5 миллион сом къоратылгъанды, - дегенди ол. Тубеишуну ахырында журналистге соуула бергенде, Алагъа жууап эте, Александр Демидов билгери колонияда жангыртыу жуушлагъа 16,5 миллион сом къоратылгъанын билдиргенди. – Таппандару ишле байыл андан ары бардырылгъандыла, деп къошанды.

Сауылау

Маданиятны байыкъландырыуыгъа къыйын салгъанлары ючюн – сыйлы майдал

Бу кюнде Теберда шахарда къюнде кёре Къырым шахмаллары Исламны сауысын беруу бла байламлай жыйылыу этгенди. Эсигизге салайыкъ, быйыл бла ол 15-чи кёре бардырылады. Белгилисине, ары къырымчачай-малкър халкыны маданиятын, имлусун айнытууыгъа къыйын салган келечилери чакъырыладыла. Ала миллетибизни атын айтдырыуга эткен къошумчулыкълары ючюн Къырым шахмал улуну майдалы бла сауыгъаланадыла. Быйыл ол къауумгъа киргенлени санында белгили суратчыбыз Байсалы Ахмет, режисёр Къумукъланы Магомед, филология имлуваны доктору Ездэнланы Фатима эм Элбрус районну краевед музейини таматасы Эзеланы Фатима бардыла.

Барыбыз да билгенден, бу адамла бюгонлюкде миллетибизни маданиятын бий бла атын Россеи даражада айтдырууыгъа уллу къошумчулыкълары келген ары архитекура инчиликлери нече болгъанынын аялмет суратгъанды. Эзеланы Фатима уа, кесин коллективни бла бирге таууу халкыны бурн заманалдан келген сейир заллары саклау, керек болган къадарда республиканы атындаан торлю-торлю кёрмочюле къатышанлай, миллети Байсы ул. Къумукъланы Магомед алдырган «Юй» деген документли фильм бурн заманалда малкърлылары юйери калмакъла эдиле, аланы архитектура инчиликлери нече болгъанынын аялмет суратгъанды. Эзеланы Фатима уа, кесин коллективни бла бирге таууу халкыны бурн заманалдан келген сейир заллары саклау, керек болган къадарда республиканы атындаан торлю-торлю кёрмочюле къатышанлай, миллети Байсы ул. Къумукъланы Магомед алдырган «Юй» келеди. Ездэнланы Фатима да, тии байлыгъыбызны айнытууну жашауну жоруугу этип, кеп хайыры ишле басмалгъанды. кандидатланы хазырлауу да эни магъана бере. Илим-изле институтта ишлейди.

Бу сыйлы майдалга тийишли болгъанла мындан ары да бизни келерини жангы жетишмелери бла къуандырдырлай туруларына ийнанабыз. ТАППАСХАНЛАНЫ Аминат.

Жарсыу

Булутланы бойсундурган алим

Бийик-тау геофизика институту булутланы тинтиуу бла кюрешген бляомноно башчысы, физика-математика имлуваны доктору Хучуналаны Бузжит булутланы тинтиууу бла кюрешген бляомноно башчысы, физика-математика имлуваны доктору Хучуналаны Муссаев жашы Бужжит, кеп заманыны арууу жетип, бу кюнде аушанды.

лугъу бля кандидат диссертация къорууланганды, диплома ан хазыр этилгенди, диплома эм квалификациялы ишле да жарашдырылгъанды. Булгери талай атыр бла бирге, ол да къатышы, 8-9-чу классны окуучуларына «Къабарты-Малкърны географиясы» китап басмаланганды. Кеп жыллары ичинде бет жарыкълы урунган ючюн Хучуналаны Бужжит Тау-бийгъат байлыкъла министрствонун эл Россидемирини Сыйлы грамоталарына, «Россеини Гидрометеорология службасыны Сыйлы ишчи» белгиге эм башха сауыгъалагъа тийишли болгъанды.

Тубеишуну ахырында уа «ФСИН» журналистлени арасында бардырылган конкурса хорлагъанлары атлары белгили этилди, алагъа диплома бла эде къалыкъ саугъала берилгенди. ТИКАЛАНЫ Фатима.

Бужжит Муссаевини кертти да айтылы алим болгъанды, биттеу жашауну имлуугъа, хауа болумлары тинтиуге бергенди. Ол 1953 жылда 20 июнда Къазастанда Мукуры элде туурушкан. Шому Хабарда туурушканды, озы бла Къабарты-Малкър къырым университетни физика-математика факультетинде билим алгъанды. Бийик-тау геофизика институтта уа 1979 жылда келген эди. Талай замандан буз булутланы чачыуу бла байламлы кандидат диссертацияны къорууланганды арда, ол теманы бюгонда терен тинтип, имлуваны доктору болгъанды.

Илим ишинде Бужжит булутланы, хауа болумлары, буз кюралуну, төгерекдеги кудуретни тинтиуу бла кюрешип тургъанды. Ол таматалыкълары элге бла байламлы бир неча жангы эмда къыйматлы амал къурагъанды. Кеси да жоуден артыкъ илму иш жарашдырганды, алты патент алынды. Дагъыда боюсунмагъан эксперт комиссияны башчысы болгъанды. Бужжит Муссаевини жаш илму кардлары хазырлауу жауа бла аты айтылган специалист эди. Аны болуш-

Талландыруу

Жолла жарыкъ, сыйдам да болурча

Быйыл Къабарты-Малкърда «Жашау этерча инфраструктура» миллет проектге кёре жоланы 50 километр чаклы биринде чыракълы чынылауу жачытылыр муратда 75 «акъылы» светофор салынырыкъды. Аны хайыры бла водительле узакдан окуына «зевраны» кёрюкюле эм эслирек болушукъдула.

Андан сора да, жауу юрюндеген тап болурча, федерал трассаланы 19-чу километринде тротурула ишлениркидиле. Регион магъананы жоллада да тийулу тохтатырча комплексо жарашдырылгъанды. Иши ишле алы муниципалитетле тамамланарыкъдыла.

Росгвардия

Къоркъуусулукъ сакъланганды

Росгвардияны КЪМР-де Управлениыны ведомстводан тышында къалаурулары Таулу халкыны жангырыууу юкюнне аталган байрам жуушлары кезиуде жамауат къоркъуусулукъну жалчытхандыла.

Къууанча аталып, республикада торлю-торлю жуушла болгъанды, ол санда кермочле, концертле да. Росгвардиячы полициячыла бла бирге алын кезиуде къоркъуусулукъну жалчытхандыла. Правонизамны сакълучула борчлары бирге келиши бардырғанларыны хайырындан бу кезиуде буушукълы болдурумлагъандыла. ТОКЪЛАНЫ Фатима хазырлагъанды.

Белгилю

Ветеранлагъа – ыразылыкъ эмда махтау

Росгвардияны КЪМР-де Управлениында къууанчы жыйылы болгъанды. Ведомствону башчысы полковник генерал-майору Сергей Васильев аскерчилени ветеранлары миллет гвардияны аскерлери къурагъан кюн бла алгышлагъанды.

Ведомство къырал борчлары толтуруугъа къатышады, терроризмге бла экстремизмге къжауу ишге кесини юлюшон къошады, инсанна саууланы жууруткенин тинтеди, законлукуу, адамланын къоркъуусулукъларыны жалчытханды. Келерни профессионал

Терде болгъаныча, байрам жуушлары алында офицерле борчлары толтурган кезиуде жан берген аскерчилени хурметине ишленген эсгертеме полле салгъандыла эмда, бир минут шумусу туруп, хурмет этгенди.

Билимлерге бла саууланарын жаш тёлге юнелген ветеранлагъа ыразылыкъларны эни сёлерин айтырча сөкме, - дегенди ол. Жыйылында къулукъ этуде жетишимле болдурган аскерчиле бла ведомствону келечилери майдалла, грамотала, ыразылыкъла бла сауыгъала берилгенди.

Байрам бла жыйылгъанлары Управлениыны башчысы Сергей Васильев да алгъышлагъанды. «Бу къууанч кюн саумукъ, ыраматылыкъ, къолайлыкъ эм профессионал жетишимле тейжеме. Майорлеризге насип эм юмюрликъ тийемле. Байрам бла», - дегенди ол.

Абдуллахланы Фатима хазырлагъанды. Сурат алауу – 40-59-18.

2025 жылда апрельде намаз къылычуу беш уаухтысы

Айны кюнлери	Орттен намаз	Кюнчо чыкъгъан заманы	Тош намаз	Экинди намаз	Ашхам намаз	Жасы намаз	
1	Геурге кюн	04:16	05:46	12:20	15:54	18:37	20:17
2	Барз кюн	04:14	05:44	12:19	15:54	18:37	20:17
3	Орта кюн	04:12	05:42	12:19	15:55	18:39	20:19
4	Байрым кюн	04:10	05:40	12:19	15:55	18:40	20:20
5	Шабат кюн	04:08	05:38	12:18	15:56	18:41	20:21
6	Ыйык кюн	04:07	05:37	12:18	15:56	18:43	20:23
7	Баш кюн	04:05	05:35	12:18	15:56	18:44	20:24
8	Геурге кюн	04:03	05:33	12:18	15:57	18:45	20:25
9	Барз кюн	04:02	05:32	12:17	15:57	18:46	20:26
10	Орта кюн	04:00	05:30	12:17	15:58	18:47	20:27
11	Байрым кюн	03:58	05:28	12:17	15:58	18:48	20:28
12	Шабат кюн	03:56	05:26	12:16	15:59	18:50	20:30
13	Ыйык кюн	03:55	05:25	12:16	16:00	18:51	20:31
14	Баш кюн	03:53	05:23	12:16	16:00	18:52	20:32
15	Геурге кюн	03:51	05:21	12:16	16:00	18:53	20:33
16	Барз кюн	03:50	05:20	12:16	16:01	18:54	20:34
17	Орта кюн	03:48	05:18	12:15	16:01	18:56	20:36
18	Байрым кюн	03:46	05:16	12:15	16:01	18:57	20:37
19	Шабат кюн	03:45	05:15	12:15	16:02	18:58	20:38
20	Ыйык кюн	03:43	05:13	12:15	16:02	18:59	20:39
21	Баш кюн	03:42	05:12	12:14	16:02	19:00	20:40
22	Геурге кюн	03:40	05:10	12:14	16:03	19:01	20:41
23	Барз кюн	03:39	05:09	12:14	16:03	19:03	20:43
24	Орта кюн	03:37	05:07	12:14	16:04	19:04	20:44
25	Байрым кюн	03:36	05:06	12:14	16:04	19:05	20:45
26	Шабат кюн	03:34	05:04	12:14	16:04	19:06	20:46
27	Ыйык кюн	03:33	05:03	12:13	16:05	19:07	20:47
28	Баш кюн	03:31	05:01	12:13	16:05	19:09	20:49
29	Геурге кюн	03:29	05:00	12:13	16:05	19:10	20:50
30	Барз кюн	03:27	04:58	12:13	16:06	19:11	20:51

КЪМР-ни Муслиманларыны дин управлениысы

УЧРЕДИТЕЛЪЛЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЪВСТВОСУ

Баш редактор
КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан

РЕДАКЦИЯ:
ТЕКУЛАНЫ Хауа (баш редактору орунбасары), ЖАНГУРАЛАНЫ Нахабат (баш редактору орунбасары), ТОКЪЛУЛАНЫ Гры (жууны секретары), МУСКУЛАНЫ Сакнат, ТИКАЛАНЫ Фатима, ТРАМЛАНЫ Зуура, УЛБШЛАНЫ Мурат.

ТЕЛЕФОНЛА:
Редактору примини – 42-63-01.
Баш редактору орунбасары – 42-38-21, 40-04-82.
Жууны секретары – 42-28-97.
Секретары – 40-93-62.
Корректор, спецнашты – 42-63-52.

РЕДАКЦИЯНЫ БЕТМЪДЕРИ:
Политика эм право – 42-24-02.
Экономика – 42-66-73.
Култура – 42-66-76.
Социал ишле – 42-75-82.
Курортла, туризм эм спорт – 40-39-93.
Окъучула бла байламлыкъла жоржетуу эм жайылыш – 42-37-94.
Сурат алауу – 40-59-18.
Эни корреспондент – 42-68-72.
Операторла – 42-66-85.

Редакция авторла бла къагъат жоржетилди. Къошмакъла редакцияны эм ала артыкъ къайтарылмайдыла.

Газетде басмаланган материалла айтылган оюмла ресмиликни оюму бла келишимге болушукъду. Алай айтылган хар зат ючюн Россеи Федерацияны Басмаы юсюнден законну тишилдикле материаллары авторлары кесери жуушладыла.

Редакция авторлардан 400 газет тизгинден (машина бла жазылгъа 5-6 бет) эмтир аймады.

Газет Сайваны, информация технологияны эмда асылмаы коммуникацияны ишлери жауы бла федерал наалор службаны (Роскомнадзор) Къабарты-Малкърла управлениысындан 2016 жылда 19 декабрде регистрация этилгенди.

Регистрация номер – ПИ № ТУ07-00118. Индекс – N 5893

Газетни басмагъа «КЪМР-Медиа» ГКУ-ну компьютер службасы хазыр этгенди.

Газет «Издательство «Южный регион» ООО-ну типографиясында басмаланганды. Ставрополь кр., Ессентуки ш., Никольский орам, 5а

Газетлени эсерине таъырыуу ючюн КЪМР-ни порталында жуушладыла. Управлениыны жуушлары: Телефон: 76-01-21

КЪМР-ни «Роспечать» акционер обществосу жуушладыла. Телефон: 42-69-34

Газет шылауу юкю кере чыгъады – геурге, орта, шабат кюнде.

Номерте графика кёре 19,00 сагъатта къол салындаы. 20,00 сагъатта къол салынганды

ГАЗЕТНИ НОМЕРИН ЧЫГЪАРГАНЛА:
Мусукааны Сакнат – деакурый редактор. Кетечилени Зуфия – жуушлы секретары орунбасары. Бийекчууны Жаннет (1-нч бет), Зезауаны Лида (2-нч бет), Ахметланы Лоуза (3-нч бет), Баллананы Феруза (4-нч бет) - корректорла.

Тираж 1830 экз. Заказ № 676
Багъасы 13 сом.

360000, Нальчик шахар, Ленин атыр проспек. 5
Электрон пошта: elbor20@mail.ru